No. 194. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 17 Augustus.

Frankrijk.

Parijs, den 15den Augustus.

Het gerucht heeft zich op het kasteel van Eu verspreid, dat de hertogin *van Orleans* zich in gezegenden staat bevindt.

De hertog *van Orleans* begeeft zich, naar men zegt, eerstdaags naar Brussel en vervolgens naar Beverloo, om het kamp en de aldaar gelegerde troepen in oogenschouw te nemen.

— De morgen-bladen vermelden heden het vertrek van den hertog *van Nemours* naar Engeland. Dezelve is aan boord der brik *Amelie* II. vrijdag te Brigthon aangekomen en heeft aldaar de harddraverijen bijgewoond. Zijn uitstap zou slechts van korten duur zijn.

— Tot heden had zich het berigt van de komst der prinsen *Louis Bonaparte* in Zwitserland nog niet bevestigd. Thans evenwel meldt een der Zwitsersche bladen, *l'Helvétie*, dat de prins *Louis* den 5den Augustus des middags op Arenenburg aangekomen is. In bijzondere brieven uit Zwitserland wordt daarenboven gezegd dat de prins de reis door Frankrijk zou genomen hebben, en dat de fransche policie niet vernomen heeft door welke plaatsen hij gepasseerd is, schoon men haar uit Londen te voren van het vertrek des prinsen gewaarschuwd had. In Zwitserland had men verwacht dat het fransch gouvernement bij eene nota aan het voorzittend kanton de uitdrijving van den prins zou vorderen; daar men echter nog van niets dergelijks vernomen had, geloofde men dat de heer *Molé* zich slechts vergenoegen zou, men de handelingen van den prins te doen gadeslaan.

— Men heeft in de jongste dagen veel gesproken over de zaken van Haiti. Toen in de afgeloopene zitting rapport werd uitgebragt op eene petitie van de voormalige kolonisten van St. Domingo, die nog vorderingen op het bestuur daar te lande hebben, verklaarde de heer *Molé*, dat het bestuur deze zaak niet uit het oog verloor. Sedert heeft men zelfs gesproken van een smaldeel naar de West-Indien te zenden, doch dit schijnt niet veel meer dan een los gerucht te zijn geweest. Thans wil men, dat het gouvernement zich wel met de zaak bezig houdt, maar vooral nog tot niets besloten heeft dan om een consul naar Port-au-Prince te zenden, ten einde er de belangen van de fransche eigenaars voor te staan.

— Onlangs werd gemeld dat de bekende *Pagès*, de l'Ariége, het kruis van het legioen van eer had bekomen. Thans blijkt het dat niet hem die onderscheiding is te beurt gevallen, maar zekeren onderprefect van een der departementen door welke de hertogin *van Orleans* bij hare komst gereisd is, insgelijks *Pages* geheeten.

— De Russische graaf *Pozzo di Borgo* bevindt zich tegenwoordig alhier. Men zegt steeds dat zijn voornemen is om zijne demissie te nemen, en zich in deze omstreken te vestigen.

— Men deelt hier berigten mede uit Napels van den 29sten. In dezelve wordt gemeld, dat het getal der dagelijksche sterfgevallen te Palermo tot op 50 was verminderd, doch dat de ziekte van den anderen kant vorderingen te Catanea en Syracusa had gemaakt. Het gemeen beeldde zich even als op andere groote plaatsen in, dat men hetzelve wilde vergiftigen; de treurigste tooneelen zijn daardoor ontstaan, de woede van het gemeen ging zelfs zoover dat het de agenten der openbare magt om 't leven bragt. Te Messina, de eenige plaats die nog verschoond is gebleven, had men, uit vrees voor de cholera, alle gemeenschap afgesneden. De Koning scheen zijn plan om naar Sicilien over te steken, nog niet opgegeven te hebben, maar het oogenblik af te wachten, tot de ziekte nog meer afgenomen was. [Zie verder onder *Duitschland*.]

De *Sémaphore* van Marseille, van den 11den spreekt van een brief door een reiziger geschreven, die niet dan met groote moeite eene haven van Calabrie bereikt had; daarin werd gewag gemaakt van een' algemeenen opstand in het binnenste des eilands, dat de troepen teruggedreven waren, enz.; doch men houdt het er voor, dat het verhaal van den bevrienden reiziger allezins overdreven zal zijn.

— De volgende telegraphische depeches zijn van wege het bestuur, omtrent de Spaansche aangelegenheden openbaar gemaakt:

» Bayonne, 12 Augustus.

» Madrid, 8 Augustus.

» Bij koninklijk dekreet van den 6den is Madrid in staat van beleg gesteld, uit hoofde van de nabijheid der opstandelingen, die, na Segovia en deszelfs kasteel te hebben genomen, hunne demonstratiën tegen de hoofdstad niet verder hebben voortgezet; aldaar heerschte dan ook eene rust, die men hoopte dat ongestoord zou blijven.

» In de zitting der cortes van gisteren zijn aan het ministerie ernstige vragen gerigt: een tegen hetzelve gedaan voorstel is met eene meerderheid van 76 tegen 53 stemmen verworpen. Men houdt eene althans gedeeltelijke verandering van het kabinet voor onvermijdelijk."

» Bayonne, 12 Augustus, 3 ure.

» De opstandelingen, aangevoerd door *Elio*, en sterk 5000 man voetvolk en 220 ruiters, zijn den 3den te Segovia binnengetrokken en hebben zich op San Ildefonso en het Escuriaal gerigt. De generaal *Vigo* stond op 8 mijlen van Segovia. De pretendent houdt zich steeds in de omstreken van Cantavieja op. *Espartero* is met zijne magt, den 6den te Daroca binnengetrokken."

Na de mededeeling dezer depeches laat het *Journal des Débats* het onderstaande volgen:

» Met op Daroca te trekken, verwijdert de generaal *Espartero* zich van Cantavieja en nadert Calatayud. Men zegt niet met welk oogmerk deze beweging uitgevoerd wordt; maar het gevolg er van is, dat don *Carlos* niet meer dan een deel der vereenigde magt, die hem besloten hield, voor zich heeft en dat de kortstondige zamentrekking van al die magt en van al hunne generaals voor Cantavieja, niets uitgewerkt heeft. Wij zien met leedwezen alzoo de vermoedens, gisteren door ons te kennen gegeven, zich verwezenlijken.

» Wat Madrid aanbelangt, het schijnt ons niet toe dat die hoofdstad ernstig bedreigd werdt.

De bijzondere berigten uit Madrid tot den 6den houden het volgende:

» Naar luid der laatste rapporten van *Oraa* en *Espartero*, geloofde men dat die generaals den 31sten den Pretendent te Iglesuela zou hebben aangevallen. Reeds eergisteren verwachtte men van uur tot uur, dat een koerier met de tijding van eene beslissende overwinning zou aankomen. De heer *Mendizabal* rekende zoo stellig op dit voordeel, dat hij zich ongesteld veinsde, ten einde de aangekondigde discussie over de buitengewone belasting eenige dagen te vertragen, in de hoop van dit zijn ontwerp bij de geestdrift over de ontvangene tijding eener overwinning, te eerder te zullen doen aannemen. Deze hoop vruchteloos zijnde geweest, heeft hij zich genoodzaakt gezien, zonder dien steun de [illegible] te verdedigen.

» De toestand van Oud-Kastilie baart eene des te [illegible] ongerustheid, uit hoofde het gouvernement geen middelen heeft, om een genoegzaam getal troepen naar de provincie te zenden. De geest der bevolking is over het algemeen voor don *Carlos*; de beide nieuwe expeditien hebben ook volstrekt geen' tegenstand ondervonden. Een bataillon en een eskadron zijn in de sierra van Burgos verbleven, om de zoogenaamde junta van Kastilie te beschermen, waarvan voorzitter is zekere augustijner monnik [illegible] geheeten.

» De ministers hebben in den afgeloopen nacht verzocht om bij H. M. toegelaten te worden, en hebben ter harer beslissing de vraag gesteld, of men, in geval de karlistische expeditie la Granja mogt aantasten, dit paleis bij voorkeur, of wel de brugt St. Ildefonso

te verdedigen. Het antwoord der koningin was, dat men slechts op de verdediging van dit laatste moest bedacht zijn.

»Terwijl men dus de koningin des nachts geen rust laat, schijnen onze generaals te slapen. Noch *Mendez Vigo*, kapitein-generaal van Oud-Kastilie, noch *Escalera*, *Castaneda* of *Alcala* hebben nog een schot gedaan. Het gouvernement, verontwaardigd over het gedrag van *Alcala*, heeft bevolen zijn proces op te maken en hem onder presumtie doen arresteren. De tijdingen uit Katalonie zijn alles behalve geruststellende. De baron *de Meer* meldt, dat het hem onmogelijk valt iets te ondernemen, met het gering getal troepen, 't welk hij onder zijne bevelen heeft; dat, zoo hij geen versterking van 10,000 man bekomt, de karlisten zich van Seu d'Urgel zullen meester maken, en van al de andere punten in het gebergte."

— In de cortes-zitting van den 5den is beraadslaagd geworden over het ontwerp van buitengewone oorlogs-contributie. De commissie van finantien heeft daarbij, tot hare verdediging aangevoerd, dat zij aan het gouvernement een voorschot van 500 millioen realen had toegestaan. De discussie over het ontwerp werd echter niet ten einde gebragt.

Op eene vraag door den president der junta voor de vervreemding van den eigendom der gesupprimeerde kloosters, of het goud- en zilverwerk in schatkistbons kon betaald worden, heeft de minister *Mendizabal* beslist, dat deze voorwerpen in klinkende specie moesten betaald, of anders naar de rijksmunten gezonden worden.

— Ter beurze van heden heeft de tijding van het in beleg stellen van Madrid, ofschoon door de ministeriele bladen van weinig gewigt geacht, eene geringe daling in de binnenlandsche fondsen veroorzaakt; in de Spaansche fondsen zelven, waarin echter schier niets omgaat, had mindere daling plaats gehad, dan men verwachtte; de aandacht werd weder vrij sterk door de ondernemingen van industrielen aard getrokken. De notering was: 5 pCt. 110,50, 45, 55; 3 pCt. 79,10; Spanje 22½, ⅜, 22, ⅞, ¾; Nap. 97,10; Rom. L. 101¼, ¾; N. Diff. 7¾; Port. 5 pCt. 25⅜; Haiti Leening 365, 370, 350.

Duitschland.

FRANKFORT, den 13den Augustus.

Blijkens het handelsblad van Petersburg, heeft de uitvoer van verscheidene russische voortbrengselen, in vergelijking met het vorige jaar, eene sterke vermindering ondergaan, die als een gevolg van de handelskrisis in Noord-Amerika en Engeland wordt beschouwd. Onder andere artikelen heeft de uitvoer van ijzer veel geleden; gedurende het eerste half jaar 1836 is omstreeks 345,000 pud verscheept geworden, in het eerste half jaar van 1837 slechts 192,000; aan hennip werd toen uitgevoerd 271,000 en thans 96,000 pud, aan lijnwaden 50,615 en thans 33,000 stukken, aan vlas 22,366 en nu 82 pud. In de invoeren heeft men, vooral wat artikelen van weelde betreft, eerder toe- dan afneming waargenomen; onder anderen heeft de invoer van champagne wijn aanzienlijk toegenomen; in het vorige jaar bedroeg dezelve 6311, thans 194,010 fleschen.

— De graaf *von Wylich und Lottum*, pruissisch gezant bij het 's Gravenhaagsche kabinet, is uit Berlijn naar Londen afgereisd.

— De pauselijke ondersecretaris van staat, monsignore *Capaccini*, is uit Dresden in de pruissische hoofdstad aangekomen.

— Z. M. de Koning van Saksen, die te Laybach ziek geworden was, bevond zich, volgens de jongste berigten, aan de betere hand.

— H. M. de Keizerin van Oostenrijk is nagenoeg geheel hersteld; er worden geene bulletins wegens haren toestand meer uitgegeven. Ook de Keizer, die zich eenigzins ongesteld heeft gevoeld, bevindt zich thans weder volkomen wel.

In het paleis van den aartshertog *Maximiliaan*, te Linz, is, in de afwezigheid van Z. Keiz. H., een aanzienlijke diefstal van juweelen en andere kostbaarheden, alsmede van fortificatie-plannen gepleegd. Het ontvreemden der plannen gaf aanleiding tot allerlei gissingen.

De prins *van Liechtenstein* zal eerstdaags uit Weenen vertrekken om, namens Keizer *Ferdinand*, H. M. de Koningin *Victoria* met hare troonsbeklimming geluk te wenschen.

De Hertog *van Bordeaux* is in het striktst *incognito* te Weenen aangekomen en heeft den 3den en den 4den dezer, verzeld van den Hertog *van Blacas*, bij wien hij zijn intrek genomen heeft, de merkwaardigheden der hoofdstad bezigtigd. Verscheidene personen, die gelegenheid hadden den Hertog te zien, roemen zijn aangenaam uiterlijk.

De Zevenbergsche landdag zet zijne beraadslagingen met de meeste kalmte voort; tusschen de regering en de standen heerscht bij voortduring eene goede overeenstemming.

De stoomvaart op den Donau wint dagelijks in belangrijkheid. — De handelsbrieven uit Triest bevestigen wat vroeger gezegd is van nieuwe zeerooverijen die in de wateren van Smyrna, Salonika, enz. gepleegd zijn.

— De berigten die men wegens den oogst, uit de verschillende deelen van Duitschland ontvangt, zijn van een ongemeen gunstigen aard. Inzonderheid zijn alle soorten van granen voordeelig uitgevallen.

— De prins mederegent van Keur-Hessen, die te Venetie is aangekomen, zal zijne voorgenomene reize naar Milaan, over Verona, niet voortzetten, en waarschijnlijk over Tyrol naar zijne staten wederkeeren.

— Op het eerste berigt dat ook in Rome eenige cholera-gevallen waren voorgekomen, hebben de inwoners van Albano, in den Kerkelijken Staat, zich gewapend, en niemand, die van Rome kwam, willen doorlaten. Voor alle vertoogen der overheden doof blijvende, heeft men uit Rome eene afdeeling dragonders moeten afzenden, om de orde te herstellen. Men vreesde dat ook in andere steden van den Kerkelijken Staat dergelijke moeijelijkheden zouden ontstaan.

— Het dagblad van Napels behelst eindelijk, in zijn nommer van den laatsten Julij, een officieel doch oppervlakkig artikel over Sicilie, waarin, zonder dat in bijzonderheden wordt getreden, gezegd wordt, dat te Palermo, ter zake van de cholera, wanorden zijn voorgevallen, die echter door de daar aanwezige en uit Napels afgezonden troepen spoedig gedempt waren, zoodat de stad nu weder volmaakte rust genoot en de schouwburgen en verdere openbare plaatsen weder voor het publiek geopend waren. Soortgelijke wanorden hadden, volgens dat artikel, ook in het binnenste des eilands plaats gehad, maar men hoopte, dat dezelfde maatregelen, die te Palermo genomen waren, ook daar de rust zouden herstellen. — Die hoop schijnt zich intusschen nog niet verwezenlijkt te hebben, daar de Napelsche regering weder nieuwe troepen afgezonden heeft. De Napelsche soldaten hebben te Palermo bewijzen van grooten moed gegeven. De oproerlingen hadden zich ten laatste in eene kerk verschanst, die de soldaten, na een hardnekkigen tegenstand, waarbij zij 30 man verloren, stormenderhand innamen. De bandieten werden neêrgeschoten, en daardoor aan het oproer een einde gemaakt. Te Syrakuse moet het volk vreeselijke gruweldaden gepleegd hebben. Het eerste regiment zwitsers en eenige ruiterij is in den namiddag van den [illegible] dezer op drie stoombooten naar Sicilie vertrokken. [illegible] de Koning heeft denzelfden morgen zijne residentie verlaten, den weg naar Kalabrie inslaande. In de provincie Abruzzo (de noordelijkste van het koningrijk) nabij Aguila, zijn ernstige tooneelen voorgevallen; hetzelfde meldt men uit Puglië (welk landschap de provincien Capitanate, Bari en Otrante, aan de Adriatische zee, bevat) alwaar het volk overal geweld tegen de overheden pleegt, moord op moord begaat en zich zelfs tegen de gewapende magt verzet. Aan den minister van buitenlandsche zaken, Vorst *Cassaro*, *ad interim*, is het beheer van het departement van politie opgedragen, alsoo de minister van politie met uitgestrekte volmagten naar Sicilie vertrokken is. Men beweerde te Napels algemeen, dat de Onderkoning *Campofranco* zich van Palermo naar Livorno begeven heeft. Te Napels zelf heerscht rust en de cholera heeft aldaar nagenoeg opgehouden; maar men bespeurt eene merkbare spanning der gemoederen, die natuurlijk nog sterker wordt, door de geheimzinnigheid waarmede de regering te werk gaat.

Nederlanden.

HAARLEM, den 16den Augustus.

Aanstaanden Vrijdag wordt Z. K. H. de Prins van *Oranje* op Soestdijk verwacht, vanwaar Hoogstdezelve naar Tilburg zal terugkeeren.

— Bij Besluit van Z. M. is tot kommandant van het tijdelijk huis van opsluiting en tuchtiging te Woerden benoemd, *J. Irish Stephenson*, in plaats van den luitenant-kolonel titulair *K. de Romain*, eervol uit die betrekking ontslagen.

— Het collegie van raden en generaalmeesteren der munt heeft ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat het, bij besluit van den agtsten April ll., binnen de stad Schoonhoven opgerigte waarborg-kantoor, te beginnen met den 17den Augustus, voor het publiek in het algemeen en de schatpligtigen in het bijzonder zal zijn opengesteld, en de zitdagen aldaar zijn bepaald op Dingsdag, Donderdag en Vrijdag van elke week. Het collegie heeft het niet overbodig geacht te dezer gelegenheid te herinneren, dat bij eene openlijke aankondiging, gedagteekend den 12den November 1828, de waarborgkantoren dienstbaar zijn gesteld tot het beveiligen der ingezetenen tegen de misleiding en het bedrog, waar-

aan zij zich, bij het koopen van gouden of zilveren werken kunnen blootgesteld vinden, en het, tot dat einde, aan een iegelijk, buiten alle kosten, vrijstaat, om zich aan de genoemde kantoren te wenden, tot het doen bezigtigen en onderzoeken van alle voorwerpen, omtrent welke de koopers mogten verlangen tot volkomen zekerheid te geraken, ten aanzien van de deugdelijkheid van het alooi en van de geldigheid en stempelteekenen.

— Uit Bergen-op-Zoom wordt geschreven:

» De inspectie van den generaal-majoor *Paravicini di Capelli* heeft alhier van de in garnizoens-dienst zijnde artilleristen plaats gehad; naar men verneemt, zoude Z. H. E. G. deszelfs bijzondere tevredenheid hebben.

» Zaturdag morgen marcheerden van hier naar Gorinchem twee bataillons der 10de afdeeling onder bevel van den kolonel *van Heerdt tot Eversberg*, en kwamen alhier binnen om tot nader order garnizoen te houden, twee bataillons der 8ste afdeeling, onder bevel van den kolonel *Hulst.*»

— Uit Vlissingen schrijft men van den 13den dezer. » De heer chirurgijn-majoor van den 1sten rang bij de marine, belast met de directie over de geneeskundige dienst der landmagt in de provincie Zeeland, is binnen deze vesting terug gekeerd, van zijne inspectiereis, over den geheelen omvang van de geneeskundige dienst op last des gouvernements gedaan zoo wel te Middelburg, alhier als in het 4de en 5de distrikt, het fort Bath, enz. enz.; waarin men alzoo andermaal het bewijs ziet der zorgen van het gouvernement, om namelijk ziekten voor te komen, met welke verscheidene andere landen zoo zeer zijn bezocht, waardoor men niet genoeg kan danken voor de zegeningen met welke de Voorzienigheid ons bedeelt.»

— De kapitale zeeheer van de vesting Neuzen, welke achtervolgens tweemalen was aanbesteed, doch welke publieke aanbesteding door de generale directie der genie was geïmprobeerd, is den 7den dezer in die vesting, in tegenwoordigheid van den kolonel der genie *Nimber* ten derdenmale, met eenige wijzigingen in het bestek, publiek aanbesteed en door de heeren *van der Maden* en *Visser*, aangenomen, voor eene som van *f* 268,000; op het laatst dezer maand zal in dezelfde vesting eene aanzienlijke aanbesteding van metselwerk plaats hebben.

— Men schrijft uit Kopenhagen van den 30sten Julij het volgende:

» Er wordt verzekerd dat ons ministerie voor de geldmiddelen eene leening van 25 millioen thaler à 3 pCt. te Londen heeft gesloten, zonder dat de schuldeischers op de goedkeuring der provinciale standen aangedrongen hebben; deze leening zou echter eene opoffering van 8 millioen thaler na zich slepen. Tevens zou er spraak zijn om, tot minder bezwaar der ingezetenen in alle steden des rijks garnizoenen te leggen. De Kroonprins van Denemarken zal eerstdaags eene nieuwe buitenlandsche reis aanvaarden, nopens welker doel men niets bepaalds weet.

De fonds-notering ter Antwerpsche beurs van gisteren is ons uit hoofde van den Heiligen-Dag, evenmin als de Belgische bladen, geworden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De heer A. von HUMBOLDT heeft, onder het opschrift *Magnetische waarnemingen*, het volgend berigt in de dagbladen doen plaatsen: » Toen ik nu omtrent een jaar geleden eene openbare uitnoodiging aan de natuur- en sterrekundigen deed, om, ter volmaking van de theorie des magnetismus, van den 10den tot den 18den Augustus 1836, bij korte tusschenruimten, de veranderingen der afwijking ten naauwkeurigste waar te nemen, ten einde den franschen sterrekundige, den heer LOTTIN, die den kapitein TREHOUART op diens togt naar *IJsland* vergezelde, korresponderende (gelijktijdige) magnetische waarnemingen te doen toekomen, had deze uitnoodiging de gelukkigste gevolgen. Er werden waarnemingen ontvangen uit *Göttingen*, *Berlijn*, *Leipzig*, *Breslau*, *München*, *Freiberg*, *'s Gravenhage* en *Upsala*. De natuurkundige reis naar de *Noordkaap*, door mijn geleerden vriend, den gelukkigen beklimmer van den *Ararat*, den heer PARROT ondernomen, doet mij thans eene dergelijke uitnoodiging herhalen. Gezegde reiziger wenscht correspondérende waarnemingen op den $\frac{17}{19}$ en $\frac{19}{21}$ Augustus 1837, van vijf tot vijf minuten, en van des middags van elk der gezegde dagen tot des middags van den volgenden dag, in *Göttinger* middelbaren tijd. Dit verzoek strekt voornamelijk voor die onzer uitgebreide magnetische waarnemingspunten, waar men gebruik maakt van den uitmuntenden magnetischen spiegel-toestel, van den hofraad GAUSS. — De hertog van *Cambridge* heeft, bij het ophouden zijner betrekking als Onderkoning van *Hanover*, zijne kostbare bibliotheek, welke inzonderheid voor de geschiedenis en statistiek des lands hoogst belangrijk is, als publiek eigendom willen afstaan, doch de koning heeft bevolen, dat zij wel met de lands-bibliotheek vereenigd, maar afzonderlijk geplaatst en het eigendom des Hertogs blijven zou. — In het Mengelwerk van een der duitsche bladen, het *Frankforter Conversationsblatt*, leest men het volgende: » Drie mannen verdeelen onder zich (in *Duitschland*) de heerschappij van den boekhandel. Aan het hoofd staat de baron VON COTTA, eigenaar der *Allgemeine Zeitung* (de Augsburgsche Courant), van zes letterkundige Tijdschriften, en van handelhuizen te *Stuttgart*, *Tübingen*, *Augsburg* en *München*; oppermagtig heer over 3 tot 400 schrijvers, en eindelijk gepriviligeerde uitgever der werken van GÖTHE, SCHILLER, HERDER en UHLAND. De tweede duitsche boekhandel-koning is REIMER in *Berlijn*, bezitter van het letterkundig eigendomsregt der werken van JEAN PAUL, TIECK, H. KLEIST, J. MÜLLER, NOVALIS, SCHLEGEL. De derde in rang onder Duitschlands uitgevers is BROCKHAUS te *Leipzig*. Hij is de uitgever van een letterkundig blad, waaraan meer dan 100 (?) schrijvers arbeiden. Aan zijne Volks-Encyclopedie, *Conversations-Lexicon* geheeten, arbeidt insgelijks een groot getal letterkundigen. Onder zijn bestuur staat de reusachtige onderneming van de Encyclopedie der kunsten en wetenschappen (van ERSCH en GRÜBER), welke meer dan 200 4to boekdeelen moet uitmaken en waartoe hij bijna alle geleerden van *Duitschland* tot mede-arbeiders gewonnen heeft. Op dit oogenblik is hij voorts nog bedacht, om eene groote inrigting voor een nationaal dagblad tot stand te brengen.

ZWITSERLAND. — Op den 24, 25, en 26sten Julij is te *Neuchâtel* de jaarlijksche bijeenkomst van Zwitsersche Natuurkundigen gehouden geworden. Het voorzitterschap werd door den hoogleeraar AGASSIZ bekleed terwijl onder de leden inzonderheid opgemerkt werden de heeren DE CANDOLLE van *Geneve*, LEOPOLD VON BUCH, DE CHARPENTIER en É. DE BEAUMONT. In de eerste vergadering werd bijzonder gehandeld over eene nieuwe theorie van den heer CHARPENTIER betrekkelijk zekere geologische verschijnselen en over groote granietblokken, voorkomende in de dalen en aan de zijde van de kalkachtige *Jura*, op eenen aanmerkelijken afstand van de *Alpen*. De leden verdeelden zich vervolgens in verschillende onderafdeelingen naar de onderscheidene natuurkundige vakken. Van den arbeid dezer sectien wordt intusschen niets vermeld; bij eene volgende algemeene vergadering werd nog bepaald, dat de stad *Basel* de eerstvolgende plaats van vereeniging zou zijn. Bij de geleerde naverschingen der geachte Zwitsersche Natuurkundigen, ontbrak het overigens niet aan feestmalen en vermakelijke togtjes, waarmede zeker de helft van den tijd der bijeenkomst besteed werd.

TURKYE. — De volgende opgave van werken, in den laatsten tijd te *Konstantinopel* gedrukt, kan een sprekend bewijs geven, dat men in *Turkye* met der daad op den weg van beschaving vorderingen maakt: 1°. *Musnevi o Mesnevi*, een berijmd zedekundig, bespiegelend gedicht, door MEVLANA DJELALEDDIN RUMI, gevolgd door een commentarium en noten van SHEICK CHAKIR, *Effendi*. 2°. *Beharistan*, of *keur van geuren*; een gedicht van MEVLANA DJAMI, *Effendi*, met noten van CHAKIR. Dit werk, aan den Sultan opgedragen, is op de keizerlijke drukkerij gedrukt. 3°. *Handboek der Geneeskunde* van CHOMEL, fransch geneesheer, in het turksch vertaald door OSMAN SAIB, *Effendi*, Hoogleeraar aan de school voor Genees-, Heel- en Verloskunde. 4°. *Feruck*, of *verhandeling over de synoniemen*, door ISMAEL HAKKI *Effendi*. 5°. *Emsele Sekerchi*, of *grammaticale verhandeling*, door ESKIDJI ZADE. 6°. *Nataidj ul efkiar*, of *grenzen der gedachten*, door ADALI-ALI, *Effendi*. Dit werk handelt over de letterkundige zamenstelling en wordt door de studenten veel geraadpleegd. 7°. *Halli esrar el ahbar ali arab izhar el esrar*, dat is: *verklaring van schoone gevoelens*, getrokken uit een arabisch werk: *Verklaring der geheimen*. Het is eene soort van woordenboek, door ZEJN ZADE bijeenverzameld. 8°. *Tschije Cheroki*, of *uitlegging van de schoonheid*; door SUMBULZADE VEHBI, *Effendi*.

FRANKRIJK. — Een der voornaamste hedendaagsche geschiedschrijvers, CH. BOTTA, is dezer dagen na eene lange en smartelijke ziekte overleden. Hij was een *Piemontees* van geboorte, en bekend als een man van beginselen en uitstekende begaafdheden. Zijne voornaamste werken zijn: *Histoire de la guerre de l'indépendance des Etats - Unis*; — *Histoire de l'Italie continuée depuis Guicciardini jusqu'à 1789, et depuis* 1789 *jusqu'à* 1814. Ook als dichter was hij niet zonder roem. — De beeldhouwer GOIS, lid van onderscheidene Akademien, is te *Taverney*, in het dal van *Montmorency*, in den ouderdom van 71 jaren overleden. Men heeft te *Parijs* een aantal stukken van dezen verdienstelijken meester. — Op den 3den dezer

heeft de Maatschappij van oudheidkenners in *Normandye* hare jaarlijksche vergadering gehouden. Daarin werd door den heer DE CAUMONT een voorstel gedaan, om op eene hoogte, nabij de *Dive*, een steenen monument te plaatsen, ter gedachtenis van den togt van WILLEM *den veroveraar* naar *Engeland*, in het jaar 1066, en zulks uithoofde in die streken de expeditie, waarmede hij naar *Engeland* overstak, werd uitgerust. Het voorstel werd ter nadere beslissing genomen. Tot directeur van het genootschap voor het volgend jaar werd de heer GUIZOT benoemd. — Het getal bezoekers van het Museum van Versailles heeft gedurende de maand Junij 145,000 bedragen, voor de afgeloopene maand julij wordt hetzelve op 135,000 geschat. In de beide maanden alzoo 280,000 personen. — Een nieuw werk, NAPOLEON en zijn bestuur betreffende, ziet het licht; het is geheeten: *Correspondance de* NAPOLEON *avec le ministre de la marine, depuis* 1804 *jusqu'en Avril* 1815, *extraite d'un portefeuille de St. Helene*, 2 *vol. in* 8°.

NEDERLANDEN. — In de jongste algemeene vergadering der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, is de heer J. W. L. VAN OORDT, onder-constructeur der marine te *Rotterdam*, voor een ingezonden *Volks-Wis- en Werktuigkundig Leer- en Leesboek* bekroond geworden. — Door het *Thuringisch Sächsische Verein für Erforschung des Vaterländischen Alterthumes und Erhaltung seiner Denkmale*, is tot corresponderend mede-lid benoemd onze landgenoot G. S. BEELDSNIJDER VAN VOSHOL, van *Utrecht*.

GRAANMARKT

Te AMSTERDAM.

Van Maandag 14 *Augustus*.

TARWE. — Aan cons. met redelijken handel vorige prijzen: 131 pd. witb. Pools. in entr. *f* 242; - 130 pd. do. in cons. *f* 265, 266; - 133 pd. oudere dito *f* 248; - 129 pd. o. Zeeuws. *f* 224; 124 pd. Holst. *f* 207; - 123 pd. Norder *f* 200; - 127 pd. n. Gron. *f* 197; - 127 pd. n. Vr. *f* 190; - 127 pd. b. Pools. *f* 240.

ROGGE. — Als voren, mede met tamelijken handel: 121, 122 pd. n. Pruiss. bij partij *f* 150, 152; - 119 pd. n. Drents. *f* 140; - 123 pd. o. Rijn *f* 154; - 124 pd. n. Drents. aan de Zaan *f* 150; - 119 pd. n. Munst. *f* 140.

GARST. — In een doen; 101 pd. Vr. Zomer *f* 106; - 103, 105 pd. Old. Wint. *f* 106 110.

HAVER. — Als voren: 86,87 pd. dikke *f* 82, 84.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — In een doen: N. Betuwsch 45 £; N. Eijerl. 45 £; Oud Dants. 44 £; Oud Voorlandsch 40 à 42 £; Oud Elve 40 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

HENNEPZAAD. — Bij vorige verkoopen in een doen: 90, 91 pd. Odessa *f* 150; 80 pd. Riga *f* 130.

RAAPOLIE. — Goed prijshoudend: per 6/w. *f* 32½; vliegend *f* 31¼ à ¾; Sept. en Oct. *f* 30¼ à ½; Nov. en Dec. *f* 30¼.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 34; vliegend *f* 33.

RAAPKOEKEN. — *f* 48 à 55.

LIJNKOEKEN. — *f* 7½ à 8¼.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. $52\frac{13}{16}$; dito 5 pCt. $100\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$; Kansb. *f* $22\frac{3}{4}$; Amort.-Synd. 4½ pCt. $93\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; dito 3½ pCt. $76\frac{1}{2}$; Handelm. $164\frac{3}{4}$, ¼, $\frac{3}{16}$; Oost-Indie 5 pCt. $98\frac{11}{16}$; Ard. van 85 £ $29\frac{1}{16}$, $19\frac{7}{8}$; Met. 5 pCt. $130\frac{1}{16}$, ⅛.

*** Getrouwd:

J. H. VAN CAMPENHOUT,
van *'s Gravenhage*,
en
C. P. DE BRUYN.

OUDENBOSCH,
den 16. Augustus 1837.

*** Er zijn VERMIST 24 stuks KANS-BILJETTEN, zijnde de volgende nommers: No. 761, 65, 970, 638, 776, 972, 64, 1018, 3101, 236, 55, 95, 231, 1011, 1025, 88, 85, 768, 1027, 1050, 1030, 1049, 1017, 1015. Die hieromtrent eenige inlichting kan geven, of wel eenige of alle stukken te regt kan brengen, gelieve zich te adresseren bij de Uitgevers dezer. Aan denzoodanigen wordt eene Premie van 20 Guldens uitgeloofd; indien er verscheidene stukken mogten te regt gebragt worden, zoo zal de belooning naar evenredigheid verhoogd worden.

*** De Ondergeteekende acht zich verpligt de Heeren Officieren der 8ste en 12de Afdeeling zijnen opregten dank te betuigen, voor de vele blijken van genegenheid en vertrouwen, hem als VOERMAN en VERHUURDER van RIJTUIGEN geschonken. Hij beveelt zich verder in de genegene attentie Zijner Stadgenooten en van Heeren Hoofd- en verdere Officieren der 5de Afdeeling, kunnende men zich verzekert houden op de promptste en civielste wijze bediend te worden, onverschillig met welke RIJTUIGEN, als: CHAR-A-BANCS voor 12 personen, CALÈCHE voor 6 en 4 personen, CHAISEN met een of twee Paarden voor 4 personen, alsmede uitmuntende KARREN tot het vervoeren van Goederen.

BREDA,
15. Augustus 1837.

A. ROPS,
In 't Logement het Wapen van Nassau.

*** De Crediteuren der vacante Nalatenschap van wijlen den Heere ANTHONY WILLEKENS, in leven Griffier bij het Vredegeregt te Bergen-op-Zoom, worden verzocht hunne SCHULDVORDERINGEN, FRANKO op te geven vóór den 30sten September 1837, aan den Curator dier Nalatenschap J. L. LA FONTIJN, te Bergen-op-Zoom.

Te Breda, bij BROESE EN COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.